

Parasja Misjpatiem TORA

Samenvatting van Exodus 21:1–24:18 verordeningen

1. Wetten over het dagelijks leven (Exodus 21–23)

In deze hoofdstukken geeft God aan Mozes een reeks concrete leefregels voor het volk Israël. Ze vormen een uitwerking van de Tien Geboden.

a. Wetten over slaven (21:1–11)

- Hebreeuwse slaven moeten na zes jaar worden vrijgelaten.
- Speciale regels beschermen vrouwelijke slaven tegen misbruik of verwaarlozing.

b. Wetten over geweld en letsel (21:12–36)

- Onderscheid tussen opzettelijke en onopzettelijke doodslag.
- Straf voor mishandeling van ouders, ontvoering, en lichamelijk letsel.
- Verantwoordelijkheid voor schade veroorzaakt door dieren (zoals een stier die iemand doodt).

c. Wetten over eigendom en schade (22:1–15)

- Regels voor diefstal en vergoeding.
- Schade door brand, verlies van geleende goederen, enzovoort.

d. Sociale en morele wetten (22:16–31)

- Verbod op toverij, afgoderij en seksuele misdrijven.
- Bescherming van vreemdelingen, weduwen en wezen.
- Verbod op woeker en misbruik van armen.

e. Wetten over rechtspraak en eerlijkheid (23:1–9)

- Geen valse getuigenis.
- Geen omkoping.
- Rechtvaardigheid voor iedereen, ook voor vreemdelingen.

f. Sabbatswetten en feesten (23:10–19)

- Sabbatsjaar: het land moet elk zevende jaar rust krijgen.

- Sabbatdag: rustdag voor mens en dier.
- Drie jaarlijkse feesten:
 - Feest van de Ongezuurde Broden
 - Oogstfeest (Wekenfeest)
 - Inzamelingsfeest (Loofhuttenfeest)

g. Belofte van Gods bescherming (23:20–33)

- God belooft een engel mee te sturen om Israël te leiden.
- Als het volk gehoorzaamt, zal God de vijanden verdrijven en het land geven.
- Verbod om de goden van de Kanaänieten te dienen.

2. Het verbond wordt bevestigd (Exodus 24)

a. Het volk stemt in (24:1–8)

- Mozes leest het “Boek van het Verbond” voor.
- Het volk zegt: *“Alles wat de HEER gezegd heeft, zullen wij doen.”*
- Mozes sprenkelt bloed op het volk als teken van het verbond.

b. Mozes op de berg (24:9–18)

- Mozes, Aäron, Nadab, Abihu en 70 oudsten zien een verschijning van God.
- Daarna gaat Mozes alleen de berg op.
- Hij blijft **40 dagen en 40 nachten** op de Sinaï om verdere instructies te ontvangen.

Kernboodschap

Dit gedeelte laat zien hoe God Israël vormt tot een rechtvaardige samenleving, met aandacht voor bescherming van zwakken, eerlijkheid, verantwoordelijkheid en trouw aan het verbond. Het eindigt met Mozes die Gods aanwezigheid binnengaat om de verdere wetgeving te ontvangen.

Parasja Misjpatiem HAFTARA

Samenvatting van Jeremia 34:8–22

1. Het volk belooft hun slaven vrij te laten (34:8–10)

Koning Sedekia sluit een verbond met het volk in Jeruzalem:

- Alle Hebreeuwse slaven en slavinnen moeten worden vrijgelaten.
- Het volk gehoorzaamt eerst en laat hun landgenoten gaan.

Dit sluit aan bij de wet van Mozes, waarin staat dat Hebreeuwse slaven na zes jaar vrijheid moeten krijgen.

2. Het volk verbreekt het verbond (34:11–16)

Kort daarna verandert het volk van gedachten:

- Ze halen de vrijgelaten slaven weer terug.
- Ze maken hen opnieuw tot slaven.

God noemt dit een **schending van het verbond** en een daad van ontrouw. Ze hebben Zijn naam ontheiligd door een plechtige belofte te verbreken.

3. Gods oordeel over de verbondsbreuk (34:17–22)

a. “Jullie hebben geen vrijheid gegeven — daarom geef Ik jullie vrijheid tot ondergang”

God verklaart dat omdat zij hun broeders geen vrijheid gaven, Hij hen zal “vrijlaten” tot:

- **zwaard,**
- **hongersnood,**
- **pest.**

b. De leiders worden gestraft

De leiders die het verbond sloten en het daarna braken, zullen:

- worden overgeleverd aan hun vijanden,
- sterven,
- en hun lichamen zullen als voedsel dienen voor vogels en wilde dieren.

c. De stad zal vallen

God zegt dat:

- Nebukadnezar, koning van Babel, zal terugkomen,
- Jeruzalem zal belegeren,
- en de stad uiteindelijk zal worden verbrand.

Kernboodschap

Jeremia 34:8–22 laat zien dat:

- God trouw is aan Zijn verbond,
- maar dat Hij verbondsbreuk en onrecht zwaar laat wegen. Het terugnemen van vrijgelaten slaven wordt gezien als een ernstige zonde die leidt tot oordeel over het volk en de stad.

Samenvatting van Jeremia 33:25–26

In deze verzen reageert God op mensen die zeggen dat Hij Israël heeft verworpen.

1. God verwijst naar Zijn vaste orde (33:25)

God zegt dat:

- net zoals Hij de **vaste orde van dag en nacht** heeft ingesteld,
- zo zeker is ook Zijn **verbond** met Israël.

Als de scheppingsorde zou kunnen worden verbroken, dán pas zou Zijn verbond met Israël kunnen falen — maar dat gebeurt niet.

2. God verwerpt Israël niet voorgoed (33:26)

Hoewel het volk gestraft is en in ballingschap zit, zegt God:

- **Hij zal hen niet verwerpen,**
- **Hij zal hen niet afwijzen,**
- maar **Hij zal hun lot herstellen**
- en **hen opnieuw opbouwen.**

Hij bevestigt dat het nageslacht van Jakob en David uiteindelijk weer een plaats zal krijgen.

Kernboodschap

Gods trouw is sterker dan Israëls falen. Ondanks oordeel blijft Zijn verbond bestaan, en Hij belooft herstel en toekomst.

Parasja Misjpatiem NT

Samenvatting van Mattheüs 17:1–11

1. De Gedaanteverandering (17:1–3)

Jezus neemt **Petrus, Jakobus en Johannes** mee een hoge berg op. Daar verandert Hij van gedaante:

- Zijn gezicht straalt als de zon
- Zijn kleren worden stralend wit

Plots verschijnen **Mozes en Elia**, die met Jezus spreken.

2. De stem uit de wolk (17:4–6)

Petrus wil drie tenten bouwen voor Jezus, Mozes en Elia, maar dan:

- Een **stralende wolk** overschaduwde hen
- Een stem zegt: “**Dit is mijn geliefde Zoon, in wie Ik vreugde vind; luister naar Hem.**”

De leerlingen vallen bang op de grond.

3. Jezus stelt hen gerust (17:7–8)

Jezus raakt hen aan en zegt dat ze niet bang hoeven te zijn. Wanneer ze opkijken, zien ze **alleen Jezus** nog.

4. Geheimhouding tot na de opstanding (17:9)

Op de weg naar beneden zegt Jezus dat ze dit visioen **aan niemand mogen vertellen** totdat Hij **uit de dood is opgestaan**.

5. Vraag over Elia (17:10–11)

De leerlingen vragen waarom de Schriftgeleerden zeggen dat **Elia eerst moet komen**. Jezus bevestigt dat Elia inderdaad komt om alles te herstellen — en Hij doelt daarbij op **Johannes de Doper**, die in de geest van Elia kwam.

Kernboodschap

De gedaanteverandering laat zien wie Jezus werkelijk is: **de geliefde Zoon van God**, groter dan Mozes en Elia, en de vervulling van de Wet en de Profeten.